

Toelichting op raming financiën in 2024, begroting 2025 met een doorkijk naar 2026

Het gaat heel goed met de Duinzichtkerk. Het bruist van activiteiten. De buurt weet ons te vinden. Diensten, bijeenkomsten en leergroepen bieden de verdieping waar velen naar snakken. Tegen deze achtergrond hebben de kerkrentmeesters bijgaande begroting vastgesteld, die door de kerkenraad is goedgekeurd..

Inleiding en samenvatting

De kerkrentmeesters hebben eind 2023 enkele uitgangspunten geformuleerd bij het opstellen van een nieuwe begroting. Deze blijven onveranderd. De voorlopige uitkomsten voor 2024 lijken daaraan te voldoen en bevredigend te worden. Het maximumbudget voor de verbouwing van de kapel is eind 2023 vastgesteld en de getekende offerte voldoet daaraan. Een onverwacht probleem doet zich voor in de door de PKN vastgestelde substantiële salarisverhoging voor kerkelijk personeel. Verder is er sprake van een wijziging van de kerkelijke afdracht (formeel quotum en solidariteit geheten), waarvan het gevolg echter voor ons te overzien lijkt. Het eerste zorgt, ondanks de eerder gerealiseerde vermindering van het aantal uren van kerkelijk bureau en pastoraal werker, voor een sterke kostenverhoging. Daar staat in positieve zin de verwachting tegenover dat de toenemende activiteiten in de kerk tot meer vrijwillige inkomsten kunnen leiden. De uitkomst voor 2025 is licht negatief. Vooral door toenemend groot onderhoud wordt dat tekort in 2026 groter. Het is niet nodig voor 2025 tot verdere bezuiniging over te gaan, maar in de loop van het jaar moet worden bezien of dat voor 2026 wel nodig is. Dan kan ook worden bezien wat de ambities van de kerkenraad aan fund raising hebben opgeleverd.

Proces

De kerkrentmeesters hebben op 30 september een concept-begroting 2025 vastgesteld. Deze is op 10 oktober in de kerkenraad besproken, wat tot enkele wijzigingen heeft geleid. Het zo bijgestelde concept is op 20 oktober na de kerkdienst besproken. Dat heeft niet tot wijzigingen geleid. Op 4 november hebben de kerkrentmeesters de begroting vastgesteld, die op 15 november door de kerkenraad is goedgekeurd.

Voorlopige inzichten voor 2024

Het jaar is nog niet voorbij, dus er zijn voorsnog onzekerheden over het verdere financieel verloop. Maar op basis van de inkomsten en uitgaven tot 1 oktober zijn er wel vermoedens uit te spreken. De inkomsten voor de Kerkbalans waren per 1 juli iets hoger dan in dezelfde periode in 2023. Vorig jaar was er in de tweede helft van het jaar nog een forse extra inkomstenstroom, we weten niet of dat nu ook zo zal zijn. We ramen dat deze lichter toename wordt vastgehouden. De collectes lopen wat achter ten opzichte van vorig jaar en dat zal waarschijnlijk zo blijven omdat er minder collectes ten gunste van de Duinzichtkerk worden gehouden. De inkomsten van de Duinzichtgesprekken zijn iets lager, die van Onderweg ook. De specifieke bijdragen voor muziek zijn elk jaar ongeveer gelijk. Er zijn mooie geormerkte bijdragen ontvangen voor de verbouwing van de kapel (5.000 euro) en de trap in de bibliotheek van de kerkenraadskamer. Bij elkaar is de schatting dat de bijdragen in totaal 289.450 euro zullen bedragen.

Inkomsten voor pastorie en kosterwoning zijn ongeveer zoals verwacht. De verhuur aan derden loopt dit jaar goed en ook voor de fietsenstalling wordt weer betaald. In totaal wordt voor naar verwachting 30.650 euro verhuurd.

Zeer onzeker is uiteraard wat de inkomsten van het aandelen- en obligatiebezit zullen zijn. Begin dit jaar is de portefeuille herzien op duurzaamheid. Daardoor hebben we verhoudingsgewijs meer ongerealiseerde koerswinst dan voorheen. Deze kan natuurlijk de laatste maanden nog substantieel wijzigen. We ramen hier voorzichtig dat deze vanaf 10 oktober per saldo niet veranderen. Bij elkaar levert het financieel kapitaal dan, na aftrek van de bankkosten, naar schatting 93.000 euro op.

Bij de uitgaven zijn enkele grote posten vrij goed te ramen. De salarissen voor predikant en personeel liggen vast en zijn (inclusief kosten voor cantrix, verzekering tegen arbeidsongeschiktheid, vervanging) met bijna 210.000 euro de grootste kostenpost. De salarissen zijn per 1 juli aanzienlijk verhoogd (in totaal in 2024 met 11%); dit was in die omvang niet geraamd en doet de bezuiniging die is gerealiseerd doordat pastor (4 uur) en het kerkelijk bureau (10 uur) per week minder zijn gaan werken meer dan te niet. De centrale PKN heeft dit vooraf ook niet duidelijk aangekondigd. Er was rekening gehouden met de verwachte inflatie voor 2024. Aan de centrale PKN dragen we in 2024 ongeveer 6.500 euro af (formeel quotum en solidariteit geheten). Voor het kerkgebouw liggen veel kosten, nadat de contracten zijn gesloten, ook vast (energie, schoonmaken, verzekering). Voor het onderhoud was een fors bedrag begroot en dat is geheel opgegaan aan onder andere nieuwe goten, een nieuwe elektriciteitskast en materiaal voor prachtige verlichting van de hal. Bij elkaar besteden we aan het kerkgebouw dit jaar (inclusief onderhoud van orgel, vleugel en tent op het plein) ongeveer 85.000 euro. De derde post in omvang zijn met ruim 65.000 euro de afschrijvingen. Dit wordt geheel veroorzaakt door investeringen in het verleden. Het meest recent zijn daar bijgekomen de zonnepanelen (20.000 euro, af te schrijven in 10 jaar) en de traplift (12.000 euro, ook af te schrijven in 10 jaar).

De uitgaven voor het bestuur in ruime zin liggen ook vrijwel vast. De grootste hiervan is wat we betalen aan het administratiekantoor. Daarna volgen de kosten voor Onderweg, de printer, het internet, porti en andere bureaunkosten. Bij elkaar gaat het om naar schatting bijna 26.000 euro.

In omvang het geringst zijn de directe uitgaven voor activiteiten. Dat zegt niet dat we weinig aan activiteiten besteden, want de meeste personeelskosten zijn hiervoor uiteraard ook bestemd.

Financieel doel voor 2024 was dat we exclusief de afschrijvingen quitte zouden draaien. Zoals het er nu naar uit ziet wordt dat ruimschoots gehaald. Exclusief afschrijvingen zouden we ongeveer 45.000 euro kunnen overhouden – en dit is het bedrag waarop we sturen. Inclusief afschrijvingen komen we dan ongeveer 21.500 euro tekort. Als deze ramingen uitkomen kunnen we financieel over het jaar 2024 tevreden zijn.

Financieel lastiger 2025

Dat is minder het geval voor 2025. Dit ligt vooral aan een factor waarop we als Duinzichtkerk geen invloed hebben. Omdat bovenvermelde loonstijging per 1 juli 2024 inging tikt die in 2025 verder aan. Dit leidt opnieuw tot een toename van salarisuitgaven (inclusief cantrix, vervanging, etc.). Omdat de predikant met studieverlof gaat ramen we hier extra uitgaven voor vervanging. Onzeker is het gevolg van het voornemen van de PKN om de afdracht te wijzigen en verhogen¹. Onzeker, omdat door massale protesten van veel kerkgemeentes een definitief besluit door de PKN is uitgesteld, en omdat de exacte gevolgen voor de Duinzichtkerk afhangen van de wijze waarop dit binnen de PKN Den Haag administratief wordt geregeld. Zoals het er nu naar uit ziet lijken de gevolgen voor ons beperkt te

¹ Voorgesteld is dat kerkelijke gemeentes jaarlijks 3,5% van de inkomsten en 1,5 promille van het vermogen afdragen. O.a. de PKN Den Haag verzet zich hiertegen omdat de berekeningen zeer ontransparant zijn, het centrale bureau van de PKN er fors op vooruit gaat en omdat onbegrijpelijk is waarom juist actieve kerkgemeentes extra zouden moeten inleveren.

kunnen blijven. De kerkrentmeesters stellen voor nu geen nieuwe discussie te starten over het aantal uren van de werknemers. Dat moeten we niet elk jaar doen. Afsproken was dat de leden van de cantorij een jaarlijkse bijdrage zouden leveren; in 2024 is dat nog niet geheel gerealiseerd. In de begroting is er vanuit gegaan dat dat in 2025 wel gebeurt. Ook dan blijven de kosten van de cantorij hoog.

De uitgaven voor het kerkgebouw veranderen vooralsnog niet veel. Er is een meerjarenplan onderhoud vastgesteld. In 2025 leidt dat niet tot grote een kostentoeename, omdat voor dat jaar wordt afgezien van schilderwerk binnen, aangezien degenen die voor het onderhoud verantwoordelijk zijn hun handen vol hebben aan begeleiding van de verbouwing van de kapel. Daarna zullen de jaarlijkse uitgaven toenemen (ook nog voorbij 2026). De uitgaven voor energie zijn erg onzeker. We betalen nu een maandelijks voorschot voor 2024 en krijgen de afrekening daarvan in januari. Omdat we zelf meters bijhouden is zichtbaar dat het gasverbruik wat hoger is dan dezelfde periode in 2023 en het saldo van het elektriciteitsverbruik uiteraard, na ingebruikname van de zonnepanelen, lager. Omdat het overheidsbeleid inhoudt dat de belasting op gas stijgt ramen we zekerheidshalve dat we in 2025 – zolang we nog geen slimme meter hebben - 1000 euro minder aan energie besteden dan verwacht voor 2024. De andere bedragen worden ongeveer gelijk aan 2024 geraamd.

Dat geldt grosso modo ook voor de bureaunkosten in brede zin en de directe activiteiten. De discussie of we in het kader van groene kerk zijn tot een vermindering van papier- en printerverbruik willen komen heeft nog niet tot conclusies geleid en wordt dus niet geraamd. We gaan uit van een blijvende frequentie van wijkblad Onderweg van zes nummers per jaar, omdat niets anders besloten is en de redactie stelt dat het blad met een lagere frequentie zijn huidige betekenis verliest. Er is ook voor 2025 een post opgenomen voor mogelijke nieuwe activiteiten die iets hoger is dan vorig jaar vanwege het 90-jarig lustrum (door vrijwillige bijdragen hoeft dat bedrag niet volledig uitgegeven te worden).

Omdat we vanaf mei de kapel – inclusief de kosten van de architect² en de inrichting van de keuken - voor een vastgesteld bedrag van 300.000 euro gaan verbouwen lopen de afschrijvingen uiteraard ook op. Geraamd wordt dat we voor de helft van het jaar afschrijven. Omdat sommige apparatuur afgeschreven is neemt het totaalbedrag aan afschrijvingen iets minder toe.

De inkomsten bestaan uit drie grote onderdelen: levend geld, inkomsten uit kapitaal en verhuur. We ramen dat de inkomsten van de Kerkbalans in ruime zin in lijn met de toenemende activiteiten iets stijgen. Dat is ambitieus. De geormerkte bijdragen ramen we gelijk aan 2024. Impliciet is daarin al 5.000 euro voor aankleding van de kapel opgenomen – het is te hopen dat de fund raising nog meer oplevert. Deze fund raising valt buiten de verantwoordelijkheid van de kerkrentmeesters. Zeer ruw is geraamd dat met 25.000 euro al een nette basis aankleding is te realiseren – bij meer geld wordt het mooier³. Inkomsten van Duinzichtgesprekken zullen wellicht iets lager zijn dan in 2024 omdat de predikant 1,5 maand studieverlof heeft. Collectes zullen nog wat verder omlaag gaan door tot en met 2025 verder teruglopen van het aantal hiervan voor de wijkgemeente. Het is belangrijk om zoveel mogelijk de collectes voor onze eigen wijkgemeente overeind te houden. We ramen jaarlijks 2,5% netto opbrengst van het bedrag dat we aan aandelen en obligaties bij de ABN AMRO hebben ondergebracht. We ramen netto beleggingsopbrengsten, dus na aftrek van de bankkosten. In de

² Met de bouwcommissie is afgesproken dat een deel van de voorbereidingskosten van de architect als extra geboekt kunnen worden, zodat het nu nog resterende bedrag 295.000 euro is.

³ Gordijnen, verf, nieuwe bladen voor tafels, servies en lampen bij enige zelfwerkzaamheid.

praktijk kan dit uiteraard mee- of tegenvallen. Verhuur van ruimten in de kerk zal iets minder zijn dan in 2024 door de verbouwing van de kapel.

Totaalbeeld 2025 en doorkijk naar 2026

Bij elkaar zien we dan dat de geraamde inkomsten in 2025 lager zijn dan verwacht voor 2024, vooral omdat 2024 een beter beursjaar lijkt te worden dan het gemiddelde wat we aanhouden. De uitgaven daarentegen zijn hoger, vooral door de hogere salarissen en afschrijvingen in verband met de verbouwing van de kapel. Bij elkaar is er dan, afgezien van de afschrijvingen, een tekort van ongeveer 14.500 euro. Dit spoort niet geheel met wat de kerkrentmeesters op lange termijn verstandig achten. Toch stellen we voor daar nu niet paniekerig op te reageren. Omdat de grote uitgaven personeel en het kerkgebouw betreffen is het ook niet zo eenvoudig dit te verminderen en dat vergt goede analyse. Liever zetten we ons allen in voor de geraamde toename van inkomsten.

De balanspositie verslechtert in 2025 vooral door de verbouwing. Als we voor de eenvoud het vrij beschikbare vermogen gelijkstellen aan het bedrag dat op de ABN AMRO rekening staat – op 31/12/2023 waren die bedragen vrijwel hetzelfde - en we stellen dan wat we direct betalen bij de verbouwing gelijk aan de afschrijving daarvan in 10 jaar, dan hebben we zowel per 31/12/2023 als 31/12/2024 een vrij beschikbaar vermogen van ruwweg 1,5 mln euro. Per 31/12/2025 daalt dat vooral door de verbouwing naar ongeveer 1,2 mln euro. Bij jaarlijkse uitgaven die in dat jaar oplopen naar ruim 445.000 euro is dat niet acuut zorgwekkend. In de zeer voorlopige begroting voor 2026 is het tekort exclusief afschrijvingen vooral door het toenemende onderhoud weer iets groter dan dat van 2025. Ook dit betekent dat we goed moeten opletten, moeten kijken waar meer inkomsten mogelijk zijn, zuinig moeten zijn inzake de uitgaven en goed moeten bezien wat dan het meerjarenbeeld is, maar dat er ook hier geen reden is tot paniek.

Namens de kerkrentmeesters van der Duinzichtkerk,

Pieter Boot, penningmeester